

The Outcomes of Using New Public Financial Management Approach

Nafise Meshkini

MSc., Department of Accounting, Faculty of Social Sciences, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran. E-mail: nafiseh.meshkini@gmail.com

Gholamreza Kordestani

*Corresponding author, Associate Prof., Department of Accounting, Faculty of Social Sciences, Imam Khomeini University, Qazvin, Iran. E-mail: kordestani@soc.ikiu.ac.ir

Abstract

Objective: The new public financial management consists of reforms in systems and procedures, basics of accounting, financial reporting, budgeting, auditing, internal controls, and external controls. This novel system was introduced to generate a more efficient and effective use of financial resources and for promoting transparency and accountability. The main objective of this research is to investigate the outcomes of applying the new public financial management and the current situation of its components in Iran's public sector.

Methods: This research was a survey-based study and data was gathered through a researcher-made questionnaire. The questionnaire was divided into six components that were compiled into 40 items and it followed the five-point Likert scale. The statistical sample consisted of 192 experts in Tax administration offices, Supreme auditing courts and public sector auditors which were selected through a judgmental sampling. And, the data was analyzed using statistical applications which performed Friedman and paired sign tests.

Results: The results show that utilizing the new public financial management approach can promote and improve transparency, accountability and supervisions. The novel approach can also be used to diminish many of the challenges which we are currently facing.

Conclusion: If the new public financial management approach is compatible with the environmental characteristics and infrastructures it could generate reliability in information systems, more realistic financial statements, ease decision making in investments opportunities, increase accountability by presenting performance information, and fulfill the government's obligations on reports and budgeting. The novel approach can also lead to improvements in the management of resource allocation, accurate public service costs, and time management. If such a reform is implemented without considering the nature of public sectors, it can be followed adverse consequences such as Class stratification, lack of creativity in the public sector, financial and operational corruption, and inconsistency in performance criteria.

Keywords: New public financial management, New public management, New public financial management reforms.

Citation: Meshkini, N., & Kordestani, Gh. (2019). The Outcomes of Using New Public Financial Management Approach. *Journal of Public Administration*, 11(2), 231-250. (in Persian)

پیامدهای به کارگیری رویکرد مدیریت مالی عمومی نوین

نفیسه مشکینی

کارشناس ارشد، گروه حسابداری، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی، قزوین، ایران. رایانامه: nafiseh.meshkini@gmail.com

غلامرضا کردستانی

* نویسنده مسئول، دانشیار، گروه حسابداری، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی، قزوین، ایران. رایانامه: kordestani@soc.ikiu.ac.ir

چکیده

هدف: مدیریت مالی عمومی نوین شامل مجموعه اصلاحاتی در سیستم‌ها، رویه‌ها و قوانین حسابداری، گزارشگری مالی، بودجه‌ریزی، حسابرسی و کنترل داخلی بهمنظور استفاده مؤثر و کارا از منابع مالی، ارتقای شفافیت و پاسخ‌گویی در بخش عمومی است. هدف اصلی این پژوهش، بررسی پیامدهای به کارگیری رویکرد مدیریت مالی نوین و ارزیابی وضعیت موجود شاخص‌های آن در بخش عمومی کشور است.

روش: پژوهش حاضر از نوع پیمایشی است و داده‌های آن بر مبنای پرسشنامه محقق ساخته‌ای در قالب ۶ بخش که در ۴۰ گویه تدوین شده و از طیف پنج گزینه‌ای لیکرت تبعیت می‌کند، جمع‌آوری شده است. نمونه آماری شامل ۱۹۲ نفر از متخصصان و کارشناسان این حوزه در اداره‌های امور مالیاتی، دیوان محاسبات و حسابرسان دستگاه‌های دولتی است که از طریق نمونه‌گیری قضاوی انتخاب شدند. بهمنظور انجام تحلیل‌های آماری از آزمون‌های علامت زوج‌نمودای و فریدمن استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج آزمون‌های آماری نشان می‌دهد اجرای منسجم اصلاحات مدیریت مالی نوین در بخش عمومی کشور می‌تواند به ارتقای شفافیت، توان پاسخ‌گویی، بهره‌وری، بهبود کیفیت و ارزیابی و نظارت و همچنین کاهش برخی چالش‌ها در مقایسه با وضعیت فعلی آنها منجر شود.

نتیجه‌گیری: به کارگیری رویکرد مدیریت مالی عمومی نوین متناسب با ویژگی‌های محیطی کشور می‌تواند سبب یکپارچگی سیستم‌های اطلاعاتی، واقع‌بینانه‌تر شدن صورت‌های مالی و سهولت تصمیم‌گیری اعتباردهنده‌کان در فرصت‌های سرمایه‌گذاری و همچنین ارتقای توان پاسخ‌گویی از طریق ارائه گزارش‌هایی در باب عملکرد، ارزیابی توان ایفای تعهدات دولت و بودجه شود. علاوه بر این، به بهبود در مدیریت تخصیص منابع بودجه‌ای، دقت در اندازه‌گیری بهای تمام‌شده خدمات و مدیریت زمان منجر می‌شود و چنانچه اصلاحات بدون در نظر گرفتن ماهیت بخش عمومی کشور اجرا شود، می‌تواند پیامدهای نامطلوبی همچون شکاف طبقاتی، عدم رشد خلاقیت در بخش عمومی، فساد مالی و عملیاتی و تناقض در معیارهای عملکرد را به دنبال داشته باشد.

کلیدواژه‌ها: مدیریت مالی عمومی نوین، مدیریت عمومی نوین، اصلاحات مدیریت مالی عمومی نوین.

استناد: مشکینی، نفیسه؛ کردستانی، غلامرضا (۱۳۹۸). پیامدهای به کارگیری رویکرد مدیریت مالی عمومی نوین. *مدیریت دولتی*, ۱(۱)، ۲۳۱-۲۵۰.

مدیریت دولتی، ۱۳۹۸، دوره ۱۱، شماره ۲، صص. ۲۳۱-۲۵۰

DOI: 10.22059/jipa.2019.277718.2510

دربافت: ۱۳۹۷/۰۵/۲۷، پذیرش: ۱۳۹۷/۱۲/۲۰

© دانشکده مدیریت دانشگاه تهران

مقدمه

از اوایل دهه ۸۰ میلادی، در ساختار مدیریت سنتی بخش عمومی که فاقد انعطاف لازم برای انطباق با تحولات این حوزه، از جمله جهانی شدن، رقابت، تغییرات ساختاری و عملکردی بخش خصوصی و مسئله پاسخ‌گویی به شهروندان بود، اصلاحاتی انجام شد که کشورهای توسعه‌یافته از پیشگامان این امر بودند. مجموعه این اصلاحات با عنوان مدیریت عمومی نوین شناخته شد. تمرکز این پژوهش مربوط به اصلاحات حوزه مالی و حسابداری است که تحت عنوان مدیریت مالی نوین در بخش عمومی مطرح شد. این نوع مدیریت در سیستم حسابداری و گزارشگری مالی، سیستم حسابرسی و کنترل داخلی و همچنین سیستم بودجه‌ریزی کشور تغییرات و اصلاحاتی را می‌طلبد.

با توجه به اینکه غالب کشورها، از جمله کشور ما، در راستای تغییر نگرش در الگوی مدیریت بخش عمومی خود به درک عمیقی رسیده‌اند و در این مسیر نیز در حال پیشروی هستند، بررسی پیامدهای به کارگیری اصلاحات این شیوه مدیریت، ضرورت انجام این پژوهش را توجیه می‌کند. نهادهای مسئول در بخش عمومی کشور نیز برخی اصلاحات همچون تغییر در سیستم حسابداری از نقدی به تعهدی را در دستگاههای بخش عمومی به کار گرفته‌اند، همچنین مسئله بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد در دستور کار دولت قرار گرفته و در حال اجرایی شدن است و به عنوان موضوع روز در بخش عمومی کشور مطرح است. علاوه بر این در زمینه حسابرسی عملیاتی اقداماتی انجام شده است، اما همچنان کشور در ابتدای راه اجرای منسجم این اصلاحات قرار دارد و امید است در گذر زمان همراه با مطالعه، شناخت و در نظر گرفتن ماهیت بخش عمومی کشور پیامدهای مطلوبی رخ دهد.

پرسش‌های اصلی که بر محور اهداف پژوهش نیز منطبق است در دو سطح مطرح شده که در سطح نخست به بررسی پیامدهای به کارگیری رویکرد مدیریت مالی عمومی نوین و در سطح دوم نیز به ارزیابی وضعیت فعلی شاخص‌های مربوط به اصلاحات مدیریت مالی نوین در شرایط کنونی کشور، از دیدگاه کارشناسان بخش عمومی می‌پردازد. سپس برای پاسخ به پرسش‌های پژوهش از روش پیمایشی و با استفاده از پرسشنامه محقق‌ساخته‌ای با ۴۰ گویه که شامل ۶ بخش است و از طیف پنج گزینه‌ای لیکرت تبعیت می‌کند، استفاده شد.

همچنین این پژوهش سعی دارد ادبیات مرتبط با موضوع مدیریت مالی عمومی نوین را که تا کنون در کشور کمتر به آن توجه شده است، معرفی کرده و از طریق مطالعه این موضوع در سایر کشورهای پیشگام در این امر، به شناسایی پیامدها و شاخص‌هایی که این پیامدها را می‌سنجند و همچنین به معرفی چالش‌های مرتبط با این موضوع پردازد. به بیان دیگر هدف این پژوهش توسعه ادبیات موضوع در بخش عمومی کشور و ایجاد بینش عمیق‌تر برای نهادهای مسئول در بخش عمومی به الگوی مدیریت مالی عمومی نوین است.

در ادامه ابتدا به مروری بر پیشینه پژوهش موضوع حاضر پرداخته شده و سپس روش‌شناسی و یافته‌های پژوهش ارائه شده و در پایان از مباحث نتیجه‌گیری به عمل آمده است.

پیشنهاد پژوهش

علل تغییر گرایش از الگوی سنتی به الگوی نوین مدیریت مالی در بخش عمومی

ناکارامدی الگوی سنتی مدیریت دولتی به دلیل انعطاف‌نایپذیری و گستردگی فعالیت‌های دولت، ناتوانی در تأمین انتظارات و نیازهای شهروندان و کاهش اعتماد عمومی، نادیده گرفتن ارزش‌های مردم‌سالاری و ترجیح منافع شخصی کارگزاران دولتی بر منافع عمومی از دهه‌های گذشته ضرورت تحول در الگوی مدیریت دولتی اداره جامعه را آشکار ساخته است (سالارزهی و ابراهیم‌پور، ۱۳۹۱: ۴۹). همچنین اصلی‌ترین چالش و عامل گذار از الگوی مدیریت سنتی، مربوط به مسئله پاسخ‌گویی^۱ است، زیرا مردم به عنوان تأمین‌کنندگان منابع مالی عمومی، به آگاهی داشتن از سلامت مالی دولت و نحوه استفاده کارا و اثربخش از منابع عمومی در راستای اهداف بودجه‌ای، نیاز دارند (کردستانی و نصیری، ۱۳۸۸: ۶۰). بنابراین بخش دولتی که به عنوان کارفرما و همچنین ارائه‌دهنده اصلی خدمات در اقتصاد و در نهایت مصرف‌کننده منابع مالیاتی است، باید در برابر آن به شهروندان پاسخ‌گو باشد (رحمان سرشت و موسوی‌کاشی، ۱۳۹۴: ۶۰). تحقق مسئولیت پاسخ‌گویی نیز به دلیل ماهیت و تنوع فعالیت‌های دولت، امر ساده‌ای نیست. برخی فعالیت‌های دولت جنبه مالی و بازرگانی دارد و تأمین اطلاعات برای ایفای مسئولیت پاسخ‌گویی این قبیل فعالیت‌ها از طریق گزارش‌های مالی امکان‌پذیر است، اما تأمین اطلاعات کافی برای پاسخ‌گویی فعالیت‌های غیربازرگانی دولت، از طریق گزارش‌های مالی سنتی امکان‌پذیر نخواهد بود (باباجانی، ۱۳۸۲: ۴۰). پاسخ‌گویی مالی دولت از فرایند تهیه و تنظیم بودجه شروع می‌شود، زیرا در این فرایند توافق‌هایی راجع به منابع مالی که برای ارائه خدمات مد نظر تخصیص خواهد یافت، حاصل می‌شود (وین، ۲۰۰۳: ۶). پاسخ‌گویی عملیاتی نیز شامل ارائه اطلاعاتی در رابطه با مصرف بهینه و اثربخش منابع، به منظور تحقق اهداف مصوب و ایفای تعهداتی است که دولت متقبل شده است (باباجانی، ۱۳۸۲: ۴۲). افزایش پاسخ‌خواهی شهروندان و افزایش شفافیت اطلاعاتی به مدد رسانه‌های امروزی با الگوی سنتی مدیریت دولتی سازگاری ندارد. علاوه بر چالش پاسخ‌گویی، رقابت و جهانی شدن نیز از محرك‌های گذار به سمت الگوی مدیریت عمومی نوین است.

مدیریت عمومی نوین^۲ نیز به صورت جنبشی^۳ تعریف شده که توسط سازمان‌های دولتی در برابر ناتوانی پاسخ‌گویی به نیازهای شهروندان و در راستای حداکثرسازی بهره‌وری، تخصیص بهینه منابع و کارایی به وجود آمده است و توسط مقامات دولتی، با انگیزه گسترش تسلط اداری خود هدایت می‌شود (هوب^۴: ۲۰۰۱؛ ۱۳۴: ۲۰۰۱). در الگوی مدیریت عمومی نوین، مدیریت باید در قبال شهروندان و رعیت و حقوق شهروندی آنان مسئولیت بیشتری بپذیرد. بر اساس این الگو، بخش عمومی باید به حرفا‌ای شدن، رعایت استانداردهای بالاتر، بهبود عدالت اجتماعی، افزایش مشارکت مردم و ارتقاء پاسخ‌گویی گرایش داشته باشد.

تبریزی، حق‌گشایی، دشمنگیر و یوسفی^۵ (۲۰۱۸: ۲۶۴) در تحقیقات خود به بررسی شناسایی عناصر و زیرساخت‌های اجرایی مدیریت عمومی نوین در مجتمع‌های بهداشتی ایران پرداختند. آنها بر این باورند که مدیریت عمومی نوین به

1. Accountability

2. Wynne

3. New Public Management (NPM)

4. Movement

5. Hope

6. Tabrizi, HaghGoshayie, Doshmangir & Yousefi

عنوان تحولی مدیریتی برای بهبود کارایی و اثربخشی در سازمان‌های عمومی توسعه یافته است. طی مصاحبه با صاحبنظران در ایران عناصر اصلی این شیوه مدیریت را تمرکز‌زدایی، بازار محوری، مدیریت عملکرد، مشتری محوری و بودجه‌بندی بر مبنای عملکرد بیان کردند و سپس مهم‌ترین زیرساخت‌های اجرای این اصلاحات را آموزش و پرورش، فناوری اطلاعات، استفاده مناسب از منابع انسانی، سیستم‌های پشتیبانی، فرهنگ سازمانی، انعطاف‌پذیری در قوانین و بازسازی زیرساخت‌های قدیمی برای پوشش خدمات مطلوب عنوان کردند. آنها دریافتند که رویکرد مدیریت عمومی نوین جایگزین مناسبی برای روش سنتی است که در تقویت عملکرد برای ارتقا در بهداشت عمومی و افزایش ظرفیت‌ها مناسب است و همچنین در تعامل با بخش خصوصی از نظر منابع انسانی، عملکرد، ساختار و روش‌های انجام کسب‌وکار نیز مفید است.

با توجه به محرک‌های تحول الگوی مدیریت دولتی از سنتی به نوین، اجزای نظام مدیریت مالی عمومی نیز باید از شکل سنتی خود فاصله بگیرد و سیستم‌های مالی را مناسب با نیازهای اطلاعاتی مدیریت عمومی نوین به‌روز کند. مدیریت مالی عمومی نوین^۱ نیز در واقع زیرمجموعه مدیریت عمومی نوین است و به اصلاحاتی در سیستم‌ها، رویه‌ها و قوانین اشاره دارد که در راستای دستیابی به استفاده مؤثر از منابع عمومی در چارچوب بودجه‌بریزی، حسابداری، کنترل داخلی و گزارشگری مالی در بخش عمومی، شکل گرفته است. این اصلاحات روی این موضوع تأثیر می‌گذارد که سیاست‌های عمومی چطور اجرا شوند تا اثربخشی^۲، کارایی^۳، کیفیت، شفافیت، پاسخ‌گویی و در نهایت «حکمرانی خوب»^۴ را به دنبال داشته باشند (گارسیا سانچز و کادرادو بالستروز^۵: ۲۰۱۶). حکمرانی خوب نیز در پرتوی همکاری سازنده و هم‌افزای حکومت با بخش خصوصی و جامعه مدنی حاصل می‌شود. مدیریت دولتی ایران نیز به صورت غالب از نوع پارادایم مدیریت دولتی کلاسیک است که در روند حرکت به سوی پارادایم مدیریت عمومی نوین و پارادایم حکمرانی خوب است (سالارزهی و ابراهیم‌پور، ۱۳۹۱: ۵۹).

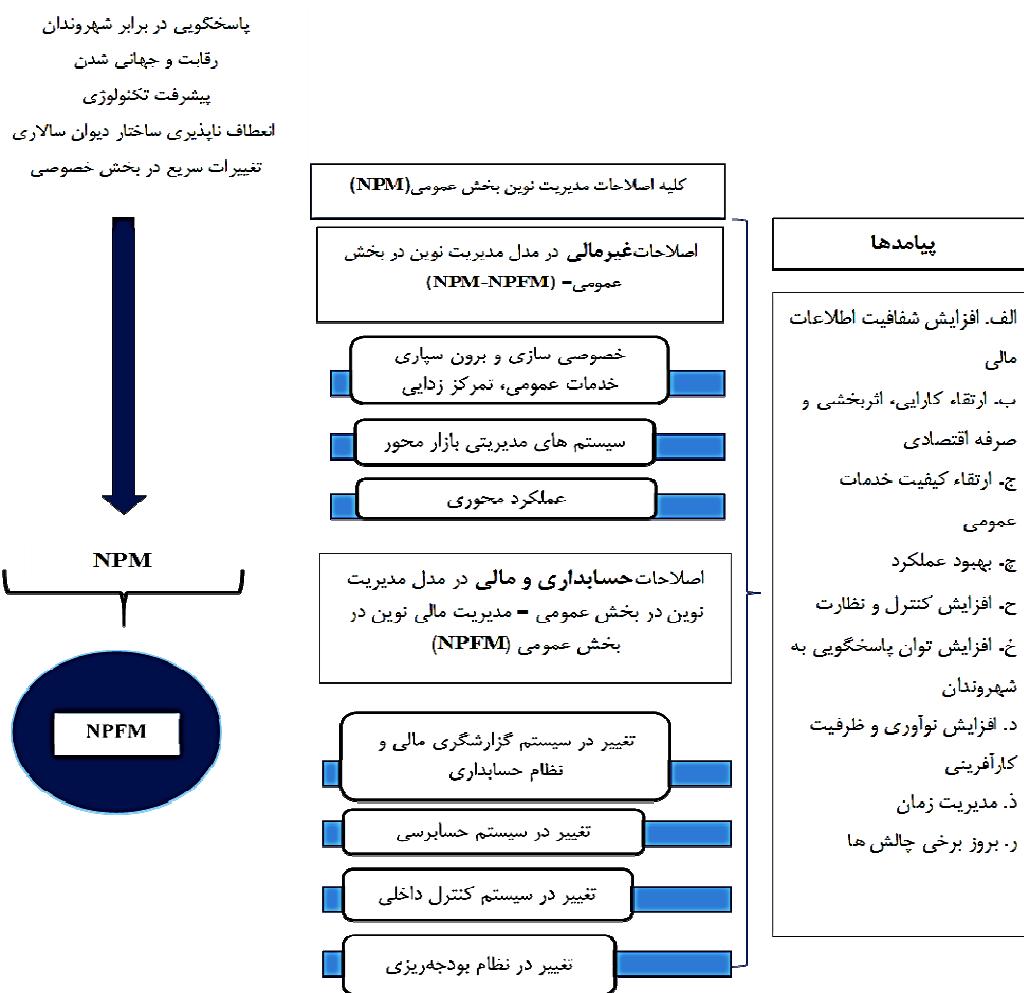
نیاماًیتا، ڈراسامی و گاربرن^۶ (۱۵: ۲۰۲۰) معتقدند اصلاحات در بخش دولتی می‌تواند به عنوان تغییری عمدۀ در سیاست و شیوه انجام وظایف مدیریت مالی عمومی مورد توجه قرار گیرد و در ادامه نیز این مطلب را بیان داشته‌اند که این اصلاحات موجب کمک به بخش عمومی در راستای ارتقای عملکردگرایی و پاسخ‌گویی در برابر خدمات عمومی به مردم می‌شود. در واقع انجام این اصلاحات بیشتر بر ارتقا، اثربخشی و پاسخ‌گویی در بخش دولتی تمرکز دارد که چگونگی رسیدن به این هدف از طریق بهبود مدیریت اقتصادی مبتنی بر بازار میسر خواهد شد. مطالعه تئوری، نحوه عمل و رویکردهای اصلاحات مدیریت مالی نوین در بخش عمومی با در نظر گرفتن نوآوری‌ها و رویه‌های جدید بیانگر آن است که توانمندسازی مدیریت مالی بخش عمومی، می‌تواند به‌ازای هر واحد پول به‌دست آمده و خرج شده، توسعه بیشتری در بر داشته باشد (کردستانی و معنوی مقدم، ۱۳۹۶: ۱۷).

در ادامه با شناسایی محرک‌های تحول در الگوی مدیریت دولتی از طریق مطالعه این شیوه مدیریتی در سایر

1. New Public Financial Management (NPFM)
3. Effectiveness
5. Garcia-Sanchez & Cuadrado Ballesteros

2. Efficiency
4. Good Governance
6. Nyamita, Dorasamy and Garbharran

پژوهش‌ها و همچنین تجارب سایر کشورها، اصلاحاتی که باید بر اساس این الگو در ساختار اداره جامعه اتفاق بیفتد، اصلاحات مدیریت مالی عمومی نوین و پیامدهای ناشی از به کارگیری این مجموعه اصلاحات به عنوان مدل مفهومی پژوهش در قالب شکل ۱ انسجام یافته و ارائه شده است.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش: اصلاحات مدیریت عمومی و مالی نوین

آلکران^۱ (۲۰۱۸: ۵۸۵) اصلاحات مدیریت مالی بخش عمومی را به عنوان ابزاری برای ایجاد یک روند انتقال تغییرات عمدۀ سازمانی در استراتژی، ساختار (قوانین و وظایف جدید)، فرهنگ (ارزش‌های اصلی درباره دیدگاه سازمانی و اهداف) و معیارهای کنترلی تعریف می‌کند. همچنین بر این عقیده است که اصلاحات مدیریت مالی عمومی بخش گسترده‌ای از اصلاحات مدیریت عمومی نوین برای تقویت پاسخ‌گویی در برابر عملکرد بخش عمومی است.

1. Alkaraan

در غالب کشورها پیاده‌سازی اصلاحات در ابتدای امر، دارای محدودیت‌هایی ناشی از شکاف‌ها و ضعف‌ها است. با وجود این، برخی از کشورها در روند اصلاحات خود، سازوکارهایی ایجاد کرده‌اند که این شکاف‌ها و ضعف‌ها را شناسایی کند و با طرح‌های پیشنهادی پنجره تطبیق با شرایط را بگشاید (متیو، تیم و سلیما^۱، ۲۰۱۸: ۲۵). چنین امری در هر کشوری از جمله در بخش عمومی کشور ما نیز ضروری است. در ادامه هر یک از اصلاحات مدیریت مالی نوین و سپس پیامدهای آن به صورت خلاصه تشریح شده است.

الف) اصلاحات سیستم حسابداری و گزارشگری مالی در بخش عمومی

اغلب صاحب‌نظران مالی در بخش عمومی معتقدند حسابداری و گزارشگری مالی دولتی همواره یکی از ابزارهای اصلی در ایفا و ارزیابی مسئولیت پاسخ‌گویی مالی بوده است. به بیان دیگر این صاحب‌نظران، گزارشگری مالی را تحت عنوان یک سیستم اطلاعاتی تعریف می‌کنند که می‌تواند چرخه تبادل صحیح و سالم اطلاعات مالی را بین مقامات اجرایی کشور در مقام پاسخ‌گویان و نمایندگان منتخب مردم در جایگاه پاسخ‌خواهان برقرار کند (باباجانی، ۱۳۹۰: ۳۸). با توجه به اینکه اندازه‌گیری جریان منابع و مبنای حسابداری انتخابی بر اطلاعات استخراج شده از سیستم گزارشگری مالی در بخش عمومی مؤثر است، لازم است نظامی طراحی شود تا گزارش‌های مالی حاصل از آن، نیازهای اطلاعاتی استفاده‌کنندگان را بهترین نحو برآورده کند (محمدی‌پور و احمدی، ۱۳۹۲: ۱۱۴). در این مسیر کشورهای توسعه‌یافته آنگلوساکسون و اروپای غربی پیشگامان پذیرش حسابداری تعهدی^۲ برای ایجاد یک نظام مالی شفاف و پاسخ‌گو شدن و تغییر در نظام حسابداری در بخش عمومی را آغاز کردند. در کشورهای در حال توسعه نیز به حسابداری تعهدی گرایش وجود دارد، اما عموماً با محدودیت‌هایی همچون کمبود منابع انسانی حرفه‌ای و آموزش‌دیده در زمینه استقرار نظام حسابداری تعهدی، فقدان ظرفیت لازم در حوزه فناوری اطلاعات که مبنای بیشتر سیستم‌های حسابداری تعهدی است، روبرو هستند (آذر و امیرخانی، ۱۳۹۱: ۲۰۰۹). بارتون^۳ (۲۰۲۱: ۲۲۱) با مطالعه اصلاحات مدیریت مالی نوین در رابطه با به کارگیری حسابداری تعهدی این چنین بیان می‌دارد که حسابداری تعهدی به منظور ترویج کارایی، اثربخشی و پاسخ‌گویی در بخش عمومی استرالیا اهمیت دارد و این مسئله به همه ملت‌هایی که در سال‌های گذشته مبنای و سیستم حسابداری بخش عمومی خود را اصلاح کرده‌اند، قابل تعمیم است. چوی^۴ (۲۰۱۸) نیز در مطالعات خود به این نتیجه رسید که حسابداری تعهدی نقش مهمی در بهبود تخصیص منابع و بهره‌وری کل ایفا می‌کند. زیرا بر این باور است که ارزش‌های برآورده شده از حسابداری تعهدی به ارائه اطلاعات مفیدتر به مدیران منجر می‌شود و با اندازه‌گیری عملکرد سبب تصمیم‌های آگاهانه‌تر مدیران در تخصیص منابع و بهره‌وری آتی می‌شود.

یافته‌های تحقیقات یاپا و یوکوت^۵ (۲۰۱۵: ۷) نشان می‌دهد که اصلاحات مدیریت مالی نوین در بخش عمومی در رابطه با انتقال از حسابداری نقدی به تعهدی در بخش دولتی کشورها به خصوص در کشورهای در حال توسعه، به شدت

1. Matthew, Tim & Salimah

2. Accrual Accounting

3. Barton

4. Choi

5. Yapa and Ukwatte

تحت تأثیر فشارهای نهادهایی همچون هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری و بانک جهانی قرار دارد. به همین علت شواهد تجربی نشان می‌دهد به کارگیری استانداردهای حسابداری بخش عمومی در سطح جهان همراه با کارایی نبوده و این نتایج به علت وجود مشکلات عمدۀ زیرساختی است که هنوز در آن کشورها حل نشده‌اند و این تردید که تغییر مبنای حسابداری به سمت تعهدی موجب تحمل هزینه و ریسک زیاد می‌شود را افزایش می‌دهد. در ایران نیز، در سال ۱۳۹۳ وزارت امور اقتصادی و دارایی سرفصل‌های حسابداری تعهدی تحت عنوان نظام حسابداری بخش عمومی را تدوین کرد و دیوان محاسبات کشور با اجرای آزمایشی نظام حسابداری بخش عمومی موافقت کرد که این مهم مظہر توسعه مدیریت مالی نوین در دستگاه‌های اجرایی است (طرقی و ابوالحسنی، ۱۳۹۵).

ب) اصلاحات سیستم حسابرسی در بخش عمومی

توسعه سازمان‌ها، پیچیده‌تر شدن روابط و پیشرفت‌های فناوری از یک سو و لزوم استفاده بهینه از منابع محدود از سویی دیگر، موجب رشد هر چه بیشتر حسابرسی شده و نیاز به انجام حسابرسی جامع را فراهم آورده است. از آنجا که صورت‌های مالی به تنها‌یی پاسخ‌گوی نیازهای اطلاعاتی مدیریت نیستند، مدیران در بخش خصوصی و دولتی، به منظور ارزیابی و قضاوت در رابطه با کیفیت عملیات و پیشرفت‌های عملیاتی به دنبال کسب اطلاعات بیشتر هستند. در نتیجه ایجاد چنین زمینه‌هایی نیاز به فنون حسابرسی عملکرد^۱ برای ارزیابی اثربخشی، کارایی و صرفه اقتصادی عملیات را به گونه چشمگیری افزایش داده است (محمدی‌پور و احمدی، ۱۳۹۲: ۱۰۹). همچنین از آنجا که مبنای عملکرد دولت سود یا زیان نیست، برای بررسی کیفیت عملکرد دولت، به جای نتیجه برنامه‌ها، از معیارهایی همچون ارزیابی کارایی، اثربخشی و صرفه اقتصادی استفاده می‌شود. به بیانی دیگر حسابرسی عملیاتی می‌تواند به عنوان معیاری در بررسی کیفیت عملکرد مدیران دولتی، جایگزین سود شود (دیتن هوفر، ۲۰۰۱: ۴۴۰). کمیته حسابرسی عملیاتی سازمان حسابرسی (۱۳۸۰)، حسابرسی عملیاتی را به عنوان فرایند منظم و روشنمند ارزیابی اثربخشی، کارایی و صرفه اقتصادی عملیات سازمان و گزارش نتایج ارزیابی، همراه با پیشنهادهای عملی به اشخاص ذی‌صلاح برای بهبود عملیات تعریف کرده است. به طور کلی حسابرسی عملکرد به عنوان یک عامل رشد در حسابرسی بخش دولتی شناخته شده و انگیزه این نوع حسابرسی از ظهور مدیریت مالی عمومی نوین و بحران‌های مالی جهانی نشئت گرفته است (پارکر، چیکوب و اشمیت، ۲۰۱۹: ۲۰۸۰). در ایران نیز با توجه به شرایط حاضر، ترویج حسابرسی عملیاتی در سازمان‌ها به طور اعم و در شرکت‌های دولتی به طور اخص، امری ضروری است (رضازاده، ۱۳۸۳). البته انجام این نوع حسابرسی در برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه در ایران نیز الزامی بوده و در تعدادی از شرکت‌های دولتی نیز انجام شده است، اما انتظار می‌رود در آینده گستره آن بیشتر شود.

1. Performance Audit

2. Dittenhofer

3. Parker, Jacobs & Schmitz

ج) اصلاحات سیستم کنترل داخلی در بخش عمومی

اهمیت وجود کنترل داخلی در حدی است که در صورت فقدان آن در سازمان‌ها، مشکلاتی همچون عملکرد ناکارا، غیراثربخش، غیراقتصادی و غیراخلاقی، پاسخ‌گویی ضعیف، اقدامات غیرقانونی و فقدان اقدامات پیش‌گیرانه در برابر سوءاستفاده، سوءمدیریت، تقلب، اشتباها و بی‌نظمی را در پی خواهند داشت (بالتیسی و یلماز، ۲۰۰۶: ۷). در تعریفی جامع، کنترل داخلی اغلب به عنوان فرایندی تعریف می‌شود که توسط مدیریت و سایر کارکنان مجموعه اجرا می‌شود و به منظور فراهم آوردن اطمینانی مطلوب، برای دستیابی به اهدافی همچون اثربخشی و کارایی عملیات، قابلیت اطمینان به گزارشگری مالی و انطباق با قوانین و مقررات اجرایی طراحی شده است (هیوز، ۲۰۰۷: ۱۶۹). همچنین مواد ۱۲ تا ۱۴ (فصل سوم) قانون بورس اوراق بهادار تهران، هیئت مدیره را مكلف به استقرار و به کارگیری کنترل داخلی مناسب و اثربخش به منظور اطمینان از دستیابی به اهداف سازمان کرده و سپس هیئت مدیره شرکت‌ها و سازمان‌ها را ملزم به تهیه و افشاری گزارش حداقل سالانه از نتایج بررسی‌های کنترل داخلی تحت عنوان «گزارش کنترل داخلی» کرده است.

د) اصلاحات سیستم بودجه‌ریزی در بخش عمومی

بودجه‌ریزی به عنوان یکی از مهم‌ترین نظامهای مالی هر جامعه، ابزاری بالاهمیت برای فعالیتهای دولت در جوامع محسوب می‌شود و تاکنون مراحل و تحولات زیادی را پشت سر گذاشته، تا امروزه به صورت یک نظام پیچیده فنی و مالی درآمده است. همچنین با توسعه روزافروزن مسائل اقتصادی و اجتماعی جامعه و ارتقای سطح زندگی مردم، انتظارات از بودجه‌ریزی دولتی برای تأمین امنیت، رفاه اجتماعی و همچنین برخورداری از خدمات عمومی بیشتر شده است. بودجه‌ریزی عملیاتی، رویکردی برای اصلاح بودجه برنامه‌ای است که با ساختار سنتی آن متفاوت است (خرمی، ۱۳۹۵). بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد^۱، در مقایسه با بودجه‌ریزی سنتی، امکان استفاده منعطف‌تر از منابع مالی را فراهم می‌آورد و کانون توجه را از درون دادها به سمت نتایج منعطف می‌کند (آذر و امیرخانی، ۱۳۹۱). این نوع بودجه‌ریزی که از مهم‌ترین برنامه‌های اصلاحات دولتی جدید است، در رابطه با مدل سنتی بودجه‌ریزی (خطی) که منابع بودجه را به سادگی^۲ به نهادهای دولتی تخصیص می‌داد، تحلیل‌های بسیار پیچیده‌تری می‌طلبید. علاوه بر این بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد با نتایج و پیامدهای برنامه‌های مشخص، گره^۳ خورده است و موجب هدایت به سمت کارایی و اثربخشی بیشتر در مدیریت بودجه عمومی می‌شود (کلارک، منیفیلد و استوارت، ۲۰۱۷: ۱). این روزها در ایران نیز بحث بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد در بخش عمومی بسیار مطرح و در حال اجرای انجام دارد و تجربیات حاصل از اجرای آن نیز در حال گسترش است.

ه) فرایند برونو-سپاری و خصوصی‌سازی خدمات عمومی

اگرچه موضوع خصوصی‌سازی به‌طور مستقیم از اصلاحات مدیریت مالی نوین در بخش عمومی نیست، اما به دلیل شمولیت آن در بحث اصلاحات مدیریت نوین بخش دولتی، به اختصار به بررسی این موضوع نیز پرداخته شده است. از

1. Baltaci & Yilmaz

2. Hughes

3. Performance-Based Budgeting (PBB)

4. Simply

5. Tied

6. Clark, Menifield & Stewart

دهه ۷۰ میلادی، افت کلی رشد اقتصادی بهدلیل مشکلات برآمده از تأثیر دولت در اقتصاد، موجب شد متفکران بهدبال راه حل خروج از رکود باشند. در این رابطه پیتر دراکر نخستین بار در سال ۱۹۶۸ با اشاره به مفهوم اصلی خصوصی‌سازی اذعان کرد دولتها باید مالکیت خدماتی که بر عهده دارند را به بخش خصوصی ارائه کنند. خصوصی‌سازی یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های مدیریت دولتی نوین و بهمنزله یک خطمشی، در کلیت نظام سیاسی و اقتصادی کشور ما نیز پذیرفته شده و به اجرا درآمده است، اما موانع و کثرکارکردهای اجرای آن باعث شده از اثربخشی و کارایی آن در حل مسائل کشور کاسته شود (پوراحمدی، مختاریان‌پور و حسنقلی‌پور، ۱۳۹۷: ۳۳۳ و ۳۳۵). البته خصوصی‌سازی در کشور ضعف‌های جدی بههمراه داشته که در ادامه اشاره شده است.

دانایی فرد (۱۳۹۵) با انتقاد از نحوه خصوصی‌سازی که از مهم‌ترین اصلاحات مدیریت نوین بخش عمومی است، بر این باور است که خصوصی‌سازی در ایران بیشتر به علل نمادین سیاسی و نه کارایی در عرصه خدمات به شهر و ندان شکل گرفته است. در واقع خصوصی‌سازی قدرت انحصاری دولتی را به انحصار خصوصی می‌دهد، این امر باعث می‌شود رقابت در عرصه خدمات بهشدت تخریب شود. اگر قرار بر شیوه اجرای درست این امر باشد ضروری است که بخش عمومی نتایجی برای نظارت و درخواست پاسخ‌گویی در اختیار داشته باشد. وی بیان می‌دارد خصوصی‌سازی به تقویت توزیع غنائم به شکل خصوصی‌سازی منجر شده که این امر خود به کاهش اعتماد عمومی و به چالش کشیدن مشروعيت نظام سیاسی منجر شده است. همچنین وی معتقد است مخدوش شدن مرز عمومی و خصوصی، تضعیف پاسخ‌گویی عمومی، تهدید اعتماد عمومی، سیاسی‌کاری در اجرای مدیریت دولتی نوین و تضعیف بخش عمومی از جمله تبعات منفی مدیریت عمومی نوین در ایران است.

الوانی (۱۳۸۳: ۱۲) به انتقاد از ارزیابی عملکرد موجود در مدیریت عمومی جدید پرداخته و بر این باور است که مدیریت دولتی نوین با بهره‌گیری از سازوکارهای مدیریت بخش خصوصی، کوشیده است تا اصلاحاتی را در مدیریت بخش عمومی تحقق بخشد و با استدلال‌هایی که مصاديق آنها سازمان‌های بخش خصوصی بوده، توانسته نظر سیاست‌گذاران را در کشور به خود جلب کند و این نکته مهم را نهفته بدارد که ماهیت بخش عمومی متفاوت از بخش خصوصی بوده و نمی‌توان بی‌مهابا از شیوه‌های مرسوم آن در سازمان‌های دولتی بهره برد. از نظر نویسنده از جمله نارسایی‌های ارزیابی عملکرد در مدیریت دولتی نوین نتیجه‌گرا، پیامدهای نامطلوبی همچون دیوان‌سالاری کترلی، برخورد ابزاری با مسائل، عدم رشد خلاقیت و رفتارهای تقليدی، انتخاب نادرست معیارهای سنجش، جامع نبودن معیارهای ارزیابی و نادیده گرفتن ماهیت سازمان‌های دولتی است. همچنین وی بر اساس اهداف و ویژگی‌های خاص بخش عمومی برای رفع مشکلات بیان شده، پیشنهادهایی مطرح کرده است. در این زمینه لاربی^۱ (۱۹۹۹: ۳۴)، نیز بیان می‌دارد مدیریت دولتی نوین ممکن است منافع شخصی و فساد را بین خطمشی‌گذاران و سران بخش عمومی که به خصوصی‌سازی و برونسپاری چشم دوخته‌اند افزایش دهد، زیرا این عوامل بهدلیل خلاهای قانونی موجود، فرصت را برای سودجویی شخصی و تخلفات اداری افزایش می‌دهند.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر گامی اولیه برای بررسی پیامدهایی پیامدهای منسجم اصلاحات مدیریت مالی نوین در ایران است و از لحاظ زمان گردآوری داده‌ها مقطعی است. با توجه به ضرورت و جدید بودن موضوع و اینکه کشور در روند اصلاحات مدیریت مالی نوین در حال حرکت است، لازم است پیامدهایی به کارگیری آن در بخش عمومی کشور بررسی شود و بتوان از نتایج دریافت شده از این پژوهش، برای مدیریت بهتر پیامدهای آن بهره برد. بنابراین پژوهش حاضر از نوع کاربردی است. از آنجا که پژوهشگران داخلی تاکنون به این موضوع کمتر توجه کرده‌اند، برای جمع‌آوری داده‌های آن، از روش تحقیق پیمایشی و از ابزار پرسشنامه محقق‌ساخته در دو نسخه الکترونیکی و کاغذی استفاده شده است و از طیف پنج گزینه‌ای لیکرت تعییت می‌کند. پرسشنامه در ۵ بخش (پیامد) (شفافیت، توان پاسخ‌گویی، بهره‌وری، کیفیت و ارزیابی و نظارت) و همچنین یک بخش درباره چالش‌های این رویکرد تدوین شده و هر بخش با تعدادی شاخص (گویه) سنجش شده است. برای تأیید روایی پرسشنامه از نظر خبرگان و متخصصان این حوزه و برای تأیید پایایی با توجه به داده‌های استخراج شده از گروه پیش آزمون، از آزمون ضربیب آلفای کرونباخ استفاده شد که نتایج آن در جدول ۱ نشان داده شده است. البته برای بررسی مبانی نظری پژوهش از روش آرشیوی نیز استفاده شد.

جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه متخصصان مدیریت مالی و دولتی و کارشناسان حسابداری و حسابرسی در دستگاه‌های بخش عمومی کشور است که با مفهوم این نوع اصلاحات بنا بر تجربه شغلی خود آشنایی کافی دارند. برای انتخاب نمونه مد نظر از روش نمونه‌گیری قضاوتی استفاده شد. نمونه مورد مطالعه پژوهش حاضر نیز شامل ۱۹۲ نفر از متخصصان و کارشناسان حسابداری و مدیریت مالی در دستگاه‌های امور مالیاتی و دیوان محاسبات و حسابرسان بخش عمومی در استان‌های تهران، کرج و قزوین است. پرسش‌های اصلی پژوهش در دو سطح بررسی می‌شود. سطح اول پیرامون پیامدهایی به کارگیری کامل اصلاحات رویکرد مدیریت مالی نوین و سطح دوم در رابطه با وضعیت فعلی پیامدها در شرایط کنونی کشور است. سپس بهمنظور انجام تحلیل اطلاعات دریافت شده از پرسشنامه‌ها، با توجه به کدهای قراردادی مربوط به هر طیف لیکرت پرسشنامه (خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم و خیلی کم) به ترتیب از ۱ تا ۵، از طریق نرمافزار و روش‌های آماری ناپارامتریک اقدام شده است. در سطح آمار توصیفی از آماره‌هایی نظیر، میانگین و انحراف معیار و بهمنظور تحلیل آماری پیامدها، از آزمون‌های ناپارامتریک، همچون آزمون علامت زوج نمونه‌ای و آزمون فریدمن استفاده شد.

الف) پرسشن سطح اول: پیامدهایی به کارگیری کامل اصلاحات رویکرد مدیریت مالی نوین از دیدگاه کارشناسان بخش عمومی، به کارگیری رویکرد مدیریت مالی عمومی نوین در کشور، چه پیامدهایی را در پی دارد؟

(ب) پرسش سطح دوم: وضعیت فعلی پیامدها در شرایط کنونی کشور
از دیدگاه کارشناسان بخش عمومی، وضعیت فعلی شاخص‌های مرتبط با اصلاحات مدیریت مالی بخش عمومی کشور چگونه است؟

بررسی پایایی پرسش‌های پرسش‌نامه پژوهش حاضر در دو سطح اول و دوم در جدول ۱ ارائه شده است. با توجه به یافته‌های آزمون پایایی در جدول ۱، از آنجا که میزان آلفای کرونباخ کلیه مؤلفه‌ها در دو سطح پرسش‌نامه بالاتر از ۰/۷ است، چنین استنتاج شد که پرسش‌های پرسش‌نامه از پایایی مطلوبی برخوردار است و پرسش‌نامه برای توزیع در نمونه آماری مناسب است.

جدول ۱. خصایب پایایی پیامدها

پیامدها	اجرای کامل اصلاحات مدیریت مالی نوین (سطح اول)	ارزیابی وضعیت فعلی پیامدها (سطح دوم)
شفافیت	۰/۸۸۳	۰/۷۰۳
توان پاسخ‌گویی	۰/۸۷۴	۰/۷۹۱
بهرهوری	۰/۸۴۶	۰/۷۵۹
کیفیت	۰/۸۵۸	۰/۷۶۸
ارزیابی و نظارت	۰/۸۱۳	۰/۸۵۹
چالش‌ها	۰/۸۸۳	۰/۷۸۶

یافته‌های پژوهش

نخستین گام در تجزیه و تحلیل، داده‌های جمعیت‌شناختی نمونه مورد مطالعه پژوهش است. بدین دلیل غالب پاسخ‌دهندگان در رشته حسابداری (۶۲ درصد)، در مقطع کارشناسی ارشد (۵۱ درصد) و در سمت مدیران مالی، میزان و حسابرسان بخش عمومی (۶۳ درصد) مشغول به کار بودند. علاوه بر این از لحاظ پراکندگی استانی ۴۰ درصد استان البرز، ۳۵ درصد استان تهران و ۲۵ درصد نیز در قزوین پرسش‌نامه توزیع شد.

آمار توصیفی

در جدول ۲، با توجه به نوع متغیرهای پژوهش، از شاخص‌های همچون میانگین و انحراف معیار استفاده شده است. بر اساس نتایج آمار توصیفی شاخص‌ها در جدول ۲، با توجه به اینکه میانگین شاخص‌های مرتبط با بررسی پیامدهای به کارگیری مدیریت مالی عمومی نوین (سطح اول) بیشتر از این نسبت در سطح دوم (وضعیت فعلی شاخص‌ها در شرایط کنونی کشور) است، بنابراین می‌توان انتظار داشت که اجرای اصلاحات رویکرد مدیریت مالی عمومی نوین در کشور به ارتقای شاخص‌های مربوط به هر پیامد در مقایسه با وضعیت فعلی آنها منجر شود. اما در رابطه با بخش چالش‌ها میانگین شاخص‌های مورد سنجش در شرایط کنونی کشور بیشتر از این نسبت در حالت اجرای کامل اصلاحات است و بدان معنا است که اجرای اصلاحات مدیریت مالی عمومی نوین می‌تواند کاهش چالش‌ها را در بر داشته باشد.

جدول ۲. آمار توصیفی شاخص‌های مربوط به هر پیامد

پیامدها	سؤال	شاخص‌ها	میانگین	انحراف معیار	اجرای کامل اصلاحات مدیریت مالی نوین (سطح اول)	ارزیابی وضعیت فعلی پیامدها (سطح دوم)
۱		دسترسی به اطلاعات	۳/۵۵۰	۰/۸۵۴	۰/۲۰۳	۰/۸۸۱
۲		تقارن اطلاعاتی	۳/۴۹۱	۰/۹۱۰	۲/۱۰۷	۰/۹۱۸
۳		کاهش فساد مالی و عملیاتی	۳/۳۶۵	۱/۰۹۹	۲/۴۶۱	۱/۰۲۸
۴		واقعیانه‌تر شدن صورت‌های مالی	۳/۷۳۰	۰/۸۰۹	۲/۴۷۹	۰/۸۸۳
۵		قدرت پیش‌بینی اقتصادی آتی	۳/۳۱۷	۰/۹۳۸	۲/۱۷۳	۰/۹۳۷
۶		اعتماد مردم به بخش عمومی	۳/۵۶۸	۰/۹۸۴	۲/۱۱۳	۰/۹۲۱
۷		کاهش هزینه‌های نمایندگی	۳/۲۳۳	۰/۸۸۴	۲/۵۹۲	۰/۹۰۶
۸		سهولت تصمیم‌گیری اعتباردهنگان	۳/۶۴۰	۰/۸۹۳	۲/۳۲۹	۰/۹۰۱
۹		جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی	۳/۵۳۲	۰/۹۴۹	۲/۱۳۷	۰/۹۱۷
۱۰		یکپارچگی سیستم‌های اطلاعاتی	۳/۶۹۴	۰/۸۶۹	۲/۴۱۳	۰/۸۵۱
۱۱		ارائه گزارش عملکرد بخش عمومی به مردم	۳/۷۰۶	۰/۸۰۸	۲/۲۶۹	۰/۸۲۴
۱۲		ارائه گزارش مربوط به بودجه و رعایت آن	۳/۶۱۰	۰/۹۳۰	۲/۳۸۳	۰/۹۱۶
۱۳		ارائه گزارش مبنی بر ارزیابی توان ایفای تعهدات	۳/۶۴۴	۰/۹۰۵	۲/۲۳۹	۰/۸۹۳
۱۴		ارائه اطلاعاتی مبنی بر حفظ و بهبود رفاه آتی	۳/۴۴۳	۱/۰۵۰	۲/۱۵۵	۰/۸۹۱
۱۵		ارائه اطلاعاتی مربوط به استقرارهای عمومی	۳/۵۲۶	۰/۹۸۰	۲/۰۵۳	۰/۸۵۹
۱۶		بهبود در مدیریت تخصیص منابع عمومی	۳/۶۶۴	۰/۷۸۰	۲/۴۰۷	۰/۸۱۵
۱۷		تحصیل اقتصادی‌تر منابع بودجه‌ای	۳/۶۱۰	۰/۸۹۰	۲/۳۷۱	۰/۷۸۷
۱۸		همسو شدن بوجه تخصیص بافتہ با اهداف	۳/۵۸۶	۰/۹۱۳	۲/۳۰۵	۰/۸۲۶
۱۹		مدیریت هزینه‌ها و جبران کسری بودجه	۳/۵۸۶	۰/۸۵۹	۲/۲۰۹	۰/۸۰۵
۲۰		دقت در اندازه‌گیری بهای تمام‌شده خدمات	۳/۶۴۶	۰/۸۷۸	۲/۲۰۹	۰/۸۴۱
۲۱		افزایش رقابت و تعدیل قیمت‌ها	۳/۴۱۹	۰/۸۸۰	۲/۱۰۱	۰/۸۷۵
۲۲		بهبود در ارائه خدمات عمومی	۳/۶۷۶	۰/۹۱۳	۲/۳۲۹	۰/۸۰۹
۲۳		بهبود کیفیت تصمیم‌گیری مدیران	۳/۶۷۶	۰/۹۲۰	۲/۳۲۳	۰/۷۸۵
۲۴		مدیریت زمان و کوتاه‌شدن زمان انتظار دریافت خدمات	۳/۶۷۶	۰/۹۸۳	۲/۳۱۱	۰/۸۰۵
۲۵		تقویت انگیزه برای عملکرد بهتر	۳/۶۵۲	۱/۰۱۱	۲/۲۹۹	۰/۸۴۶
۲۶		افزایش در نوآوری فرایندها و محصولات	۳/۵۸۳	۰/۹۸۰	۲/۱۶۱	۰/۸۸۰
۲۷		افزایش رفاه عمومی و رضایت شهروندان	۳/۵۲۱	۱/۰۵۱	۲/۱۲۵	۰/۸۵۸
۲۸		امکان اندازه‌گیری عملکرد بخش عمومی	۳/۶۶۴	۰/۸۸۹	۲/۲۲۷	۰/۸۸۲
۲۹		بهبود مدیریت عملکرد بخش عمومی	۳/۶۵۸	۰/۹۲۹	۲/۳۲۹	۰/۸۰۹
۳۰		افزایش امکان انجام اقدامات اصلاحی	۳/۶۱۰	۰/۷۹۷	۲/۳۷۱	۰/۸۲۴
۳۱		کاهش تقلب و سوءاستفاده‌های مالی و عملیاتی	۳/۴۹۱	۰/۹۸۰	۲/۳۶۵	۱/۱۱۵
۳۲		آگاهی مردم در توان ارزیابی و تقویض اختیار	۳/۶۷۰	۰/۸۳۹	۲/۳۲۹	۰/۹۵۹
۳۳		نظرارت بر پیامد فعالیت‌ها به جای تمرکز بر منابع	۳/۵۶۸	۰/۸۲۴	۲/۲۹۳	۰/۸۰۸
۳۴		بهبود در عملکرد دستگاه‌های بخش عمومی	۳/۶۸۲	۰/۸۶۴	۲/۲۵۱	۰/۷۴۲
۳۵		تناقض در معیارهای ارزیابی عملکرد	۳/۱۱۹	۰/۸۴۱	۲/۹۰۴	۰/۹۹۵
۳۶		خدشدار شدن نقش توزیعی و عدالت اجتماعی	۳/۱۷۹	۰/۹۰۰	۲/۹۱۰	۱/۰۰۴
۳۷		عدم توجه به معیارهای سیاسی و اجتماعی	۳/۱۹۷	۰/۹۴۵	۲/۷۸۴	۱/۰۸۱
۳۸		افراش شکاف طبقائی	۳/۲۴۵	۱/۰۷۸	۳/۱۲۵	۱/۱۷۲
۳۹		عدم رشد خلاقیت در بخش عمومی	۲/۹۷۶	۱/۰۲۳	۲/۱۱۳	۱/۰۶۰
۴۰		افزايش فساد مالی و عملیاتی	۳/۱۱۹	۱/۱۵۰	۲/۹۷۶	۱/۱۰۸

بورسی پیامدهای اصلاحات مدیریت مالی عمومی نوین از طریق آزمون‌های آماری

آزمون نرمالیتی: ابتدا به منظور مشخص کردن نوع توزیع داده‌ها از آزمون کولموگروف اسمیرنوف استفاده شد. با توجه به اینکه سطح معناداری خروجی آزمون در سطح اطمینان ۹۵ درصد، کمتر از ۰/۰۵ بود، چنین استنتاج شد که داده‌ها از توزیع نرمال برخوردار نیستند و در نتیجه از آزمون‌های آماری ناپارامتریک استفاده شد. با توجه به هدف پژوهش که مقایسه نتایج در دو سطح مختلف پرسش‌نامه از یک نمونه آماری است، در ادامه از آزمون علامت زوج نمونه‌ای و فربیدمن استفاده شد.

آزمون علامت زوج نمونه‌ای: جدول ۳، نتایج آزمون علامت را به منظور ارزیابی این موضوع که آیا انجام اصلاحات مدیریت مالی عمومی نوین که شامل اصلاح نظام گزارشگری مالی، اصلاح نظام بودجه‌ریزی، سیستم حسابرسی و کنترل داخلی است، به ارتقای شفافیت، توان پاسخ‌گویی، ارتقای بهره‌وری و کیفیت و بهبود سیستم ارزیابی و نظارت و همچنین کاهش میزان چالش‌ها منجر می‌شود یا خیر، از طریق بررسی معناداری میانگین پیامدها در سطح خطای ۰/۰۵ نشان می‌دهد.

جدول ۳. نتایج آزمون علامت زوج نمونه‌ای (معناداری میانگین پیامدها)

ردیف	پیامد	آزمون علامت بین سطح ارزیابی وضعیت فعلی و سطح اجرای کامل اصلاحات	آماره آزمون	سطح معناداری
۱	دسترسی به اطلاعات		۴/۴۵۸	۰/۰۰
۲	تقارن اطلاعاتی		۶/۵۱۵	۰/۰۰
۳	کاهش فساد مالی و عملیاتی		۱۰/۱۰۷	۰/۰۰
۴	واقع‌بینانه‌تر شدن صورت‌های مالی		۹/۲۰۹	۰/۰۰
۵	قدرت پیش‌بینی اقتصادی آتی		۹/۸۳۹	۰/۰۰
۶	اعتماد به بخش عمومی		۵/۸۱۱	۰/۰۰
۷	کاهش هزینه نمایندگی		۹/۷۶۱	۰/۰۰
۸	سهولت تصمیم‌گیری اعتبار دهنده‌گان		۵/۸۱۱	۰/۰۰
۹	جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی		۱۰/۴۰۵	۰/۰۰
۱۰	بکارچگی سیستم‌های اطلاعاتی		۹/۵۱۸	۰/۰۰
۱۱	ارائه گزارش عملکرد بخش عمومی به مردم		۱۰/۳۲۲	۰/۰۰
۱۲	ارائه گزارش مربوط به بودجه و رعایت آن در بخش عمومی		۹/۲۴۳	۰/۰۰
۱۳	ارائه اطلاعاتی مبنی بر ارزیابی توان ایفای تعهدات		۱۰/۲۲۶	۰/۰۰
۱۴	ارائه اطلاعاتی مبنی بر حفظ و بهبود رفاه آتی		۹/۱۹۱	۰/۰۰
۱۵	ارائه اطلاعاتی مربوط به استقرارضایی بخش عمومی		۱۰/۱۸۴	۰/۰۰

ادامه جدول ۳

ردیف	پیامد	آزمون علامت بین سطح ارزیابی وضعیت فعلی و سطح اجرای کامل اصلاحات	سطح معناداری	آماره آزمون
۱۶	بهبود در مدیریت تخصیص منابع عمومی			۰/۰۰ ۹/۳۷۹
۱۷	تحصیل اقتصادی‌تر منابع بودجهای			۰/۰۰ ۹/۲۷۹
۱۸	همسوشدن بودجه تخصیص یافته با اهداف بخش عمومی			۰/۰۰ ۹/۸۶۱
۱۹	مدیریت هزینه‌ها و جبران کسری بودجه			۰/۰۰ ۱۰/۴۱۷
۲۰	افزایش دقت در اندازه‌گیری بهای تمام‌شده خدمات			۰/۰۰ ۹/۹۳۷
۲۱	افزایش رقابت و تعدیل قیمت‌ها			۰/۰۰ ۱۰/۵۰۸
۲۲	بهبود در ارائه خدمات عمومی			۰/۰۰ ۹/۵۳۳
۲۳	بهبود کیفیت تصمیم‌گیری مدیران			۰/۰۰ ۹/۶۶۷
۲۴	مدیریت زمان و کوتاه شدن زمان انتظار دریافت خدمات عمومی			۰/۰۰ ۹/۸۳۹
۲۵	تفویت انگیزه برای عملکرد بهتر			۰/۰۰ ۹/۱۶۰
۲۶	افزایش در نوآوری فرایندها و محصولات و کارآفرینی			۰/۰۰ ۹/۵۰۰
۲۷	افزایش رفاه عمومی و رضایت شهروندان			۰/۰۰ ۹/۶۶۹
۲۸	افزایش امکان اندازه‌گیری عملکرد بخش عمومی			۰/۰۰ ۹/۷۸۹
۲۹	بهبود مدیریت عملکرد دستگاه‌های بخش عمومی			۰/۰۰ ۹/۸۶۱
۳۰	افزایش امکان انجام اقدامات اصلاحی			۰/۰۰ ۹/۶۹۰
۳۱	کاهش تقلب و سوءاستفاده‌های مالی و عملیاتی			۰/۰۰ ۸/۰۳۱
۳۲	افزایش آگاهی مردم در توان ارزیابی و تقویض اختیار			۰/۰۰ ۹/۸۸۸
۳۳	نظرارت و تمرکز بر پیامد فعالیت‌ها به جای تمرکز بر منابع			۰/۰۰ ۱۰/۱۰۷
۳۴	بهبود در عملکرد دستگاه‌های بخش عمومی			۰/۰۰ ۱۰/۹۳۶
۳۵	تناقض در معیارهای ارزیابی عملکرد			۰/۰۳۰ -۲/۱۶۴
۳۶	خدشدار شدن نقش توزیعی و عدالت اجتماعی			۰/۰۰۳ -۳/۰۱۲
۳۷	عدم توجه به معیارهای سیاسی و اجتماعی			۰/۰۰ -۴/۱۸۲
۳۸	افزایش شکاف طبقاتی			۰/۰۹۱ -۱/۶۹۳
۳۹	عدم رشد خلاقیت در بخش عمومی			۰/۱۲ -۰/۶۵۶
۴۰	افزایش فساد مالی و عملیاتی			۰/۲۱۹ -۱/۲۲۸

با توجه به یافته‌های جدول بالا، از آنجا که آماره شاخص‌های پنج پیامد نخست، مثبت است و سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ است، معناداری میانگین پیامدها از لحاظ آماری توجیه شد و چنین استنتاج می‌شود که به کارگیری اصلاحات رویکرد مدیریت مالی عمومی نوین می‌تواند سبب ارتقای شفافیت، توان پاسخ‌گویی، بهره‌وری، کیفیت و سیستم ارزیابی و نظارت شود و درباره حوزه چالش‌ها، به دلیل اینکه آماره آزمون منفی و سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ است، کاهش پیامدهای نامطلوب (چالش‌ها) مورد انتظار است.

آزمون فریدمن: در ادامه به منظور آزمون معناداری میانگین شاخص‌های مربوط به هر پیامد از آزمون فریدمن استفاده شد. جدول ۴ نیز نتایج اولیه حاصل از آزمون فریدمن را نشان می‌دهد.

جدول ۴. نتایج اولیه آزمون فریدمن (معناداری تفاوت در میانگین شاخص‌ها)

ارزیابی و وضعیت فعلی پیامدها (سطح دوم)	اجرای کامل اصلاحات مدیریت مالی نوین (سطح اول)	آماره آزمون (کای - دو)	شفافیت
۷۳/۷۶۳	۶۰/۴۱۹	آماره آزمون (کای - دو)	شفافیت
۰/۰۰	۰/۰۰	سطح معناداری	
۲۶/۷۹۲	۲۲/۳۸۴	آماره آزمون (کای - دو)	توان پاسخ‌گویی
۰/۰۰	۰/۰۰	سطح معناداری	
۳۰/۹۰۴	۱۸/۲۴۴	آماره آزمون (کای - دو)	بهره‌وری
۰/۰۰	۰/۰۰۳	سطح معناداری	
۱۹/۷۹۸	۱۳/۲۱۲	آماره آزمون (کای - دو)	کیفیت
۰/۰۰۱	۰/۰۲۱	سطح معناداری	
۷/۳۷۴	۷/۶۱۵	آماره آزمون (کای - دو)	ارزیابی و نظارت
۰/۲۸۸	۰/۲۶۸	سطح معناداری	
۲۱/۲۷۲	۹/۵۰۶	آماره آزمون (کای - دو)	چالش‌ها
۰/۰۰۱	۰/۰۹۱	سطح معناداری	

جدول ۴ نیز نتایج اولیه حاصل از آزمون فریدمن را نشان می‌دهد. از آنجا که میزان معناداری سطح اول کلیه مؤلفه‌ها به غیر از حوزه ارزیابی و نظارت و چالش‌ها و سطح دوم کلیه مؤلفه‌های پرسشنامه به استثنای مؤلفه ارزیابی و نظارت کمتر از ۰/۰۵ است، تفاوت در میانگین شاخص‌ها از لحاظ آماری معنادار است. به بیان دیگر از دیدگاه متخصصان این حوزه در صورت اجرای کامل اصلاحات رویکرد مدیریت مالی عمومی نوین در کشور، شاخص پیامدهایی همچون ارتقای شفافیت، توان پاسخ‌گویی، بهره‌وری، کیفیت و ارزیابی و نظارت و کاهش پیامدهای نامطلوب مورد انتظار است، اما میزان رخداد شاخص‌های مربوط به هر پیامد در سطح اول و میزان مطلوبیت وضعیت فعلی آنها در سطح دوم، متفاوت است. اما در رابطه با پیامد مرتبط با ارزیابی و نظارت و سطح اول حوزه چالش‌ها به دلیل اینکه میزان معناداری آن بیشتر از ۰/۰۵ است، بنابراین تفاوت در میانگین شاخص‌های آن و در نتیجه اولویت‌بندی آنها از لحاظ آماری معنادار نیست. با توجه به نتایج اول آزمون فریدمن، در صورت معناداری تفاوت در میانگین شاخص‌های مربوط به هر پیامد، به اولویت‌بندی آنها بر اساس میزان احتمال رخداد پیامدها و میزان مطلوبیت شرایط فعلی، بر پایه میانگین رتبه‌ای شاخص‌ها اقدام شد که در جدول ۵ ارائه شده است.

جدول ۵. مقایسه پیامد اصلاحات و وضعیت موجود: نتایج دوم آزمون فریدمن (اولویت‌بندی شاخص‌های هر پیامد)

مولفه	اولویت	شاخص‌ها	میانگین رتبه‌ای	اجرای کامل اصلاحات مدیریت مالی نوین	
				(سطح اول)	(سطح دوم)
۱	واقع بینانه‌تر شدن صورت‌های مالی	کاهش هزینه نمایندگی	۶/۱۲	واقع بینانه‌تر شدن صورت‌های مالی	۶/۳۷
۲	یکپارچگی سیستم‌های اطلاعاتی	واقع بینانه‌تر شدن صورت‌های مالی	۶/۰۷	یکپارچگی سیستم‌های اطلاعاتی	۶/۱۹
۳	سهولت تصمیم‌گیری اعتبار دهنده‌گان	یکپارچگی سیستم‌های اطلاعاتی	۶/۰۱	سهولت تصمیم‌گیری اعتبار دهنده‌گان	۵/۹۶
۴	اعتماد به بخش عمومی	کاهش فساد مالی و عملیاتی	۵/۵۶	اعتماد به بخش عمومی	۵/۸۷
۵	دسترسی به اطلاعات	سهولت تصمیم‌گیری اعتبار دهنده‌گان	۵/۵۶	دسترسی به اطلاعات	۵/۵۸
۶	جذب سرمایه‌گذاری	دسترسی به اطلاعات	۵/۵۴	جذب سرمایه‌گذاری	۵/۲۱
۷	تقارن اطلاعاتی	قدرت پیش‌بینی اقتصادی	۵/۳۱	تقارن اطلاعاتی	۵/۱
۸	کاهش فساد مالی و عملیاتی	جذب سرمایه‌گذاری	۵/۲۴	کاهش فساد مالی و عملیاتی	۵/۰۵
۹	قدرت پیش‌بینی اقتصادی آتی	تقارن اطلاعاتی	۴/۸۸	قدرت پیش‌بینی اقتصادی آتی	۴/۸۵
۱۰	کاهش هزینه نمایندگی	اعتماد به بخش عمومی	۴/۶	کاهش هزینه نمایندگی	۴/۸۱
۱	ارائه گزارش عملکرد به مردم	ارائه گزارش مربوط به بودجه	۳/۲۶	ارائه گزارش عملکرد به مردم	۳/۳۱
۲	ارائه گزارش ارزیابی توان ایفای تعهدات	ارائه گزارش ارزیابی مربوط به بودجه	۳/۱	ارائه گزارش ارزیابی توان ایفای تعهدات	۳/۱
۳	ارائه گزارش مربوط به بودجه	ارائه گزارش ارزیابی توان ایفای تعهدات	۳/۰۸	ارائه گزارش مربوط به بودجه	۳/۰۵
۴	ارائه گزارش عدالت بین نسلی	ارائه گزارش مربوط به بودجه	۲/۸۴	ارائه گزارش عدالت بین نسلی	۲/۹
۵	ارائه اطلاعات مرتبط با بهبود رفاه آتی	ارائه گزارش عدالت بین نسلی	۲/۷۳	ارائه اطلاعات مرتبط با بهبود رفاه آتی	۲/۶۴
۶	بهبود در مدیریت تخصیص منابع	بهبود در مدیریت تخصیص منابع	۳/۶۹	بهبود در مدیریت تخصیص منابع	۳/۸۴
۷	دقت در اندازه‌گیری بهای خدمات	تحصیل اقتصادی تر منابع بودجه	۳/۶۷	دقت در اندازه‌گیری بهای خدمات	۳/۷۴
۸	تحصیل اقتصادی تر منابع بودجه‌ای	همسو شدن بوجه با اهداف	۳/۵۶	تحصیل اقتصادی تر منابع بودجه‌ای	۳/۶۵
۹	همسو شدن بوجه یا اهداف عمومی	دقت در اندازه‌گیری بهای خدمات	۳/۵۳	همسو شدن بوجه یا اهداف عمومی	۳/۳۶
۱۰	مدیریت هزینه‌ها و جبران کسری	مدیریت هزینه‌ها و جبران کسری	۳/۴۶	مدیریت هزینه‌ها و جبران کسری	۳/۳۴
۱۱	افزایش رقابت و تبدیل قیمت‌ها	افزایش رقابت و تعديل قیمت‌ها	۳/۱	افزایش رقابت و تبدیل قیمت‌ها	۳/۰۷
۱۲	بهبود در ارائه خدمات عمومی	بهبود کیفیت تصمیم‌گیری مدیران	۳/۶۶	بهبود در ارائه خدمات عمومی	۳/۶۹
۱۳	مدیریت زمان	بهبود در ارائه خدمات عمومی	۳/۶۲	مدیریت زمان	۳/۶۶
۱۴	بهبود کیفیت تصمیم‌گیری مدیران	تقویت انگیزه برای عملکرد بهتر	۳/۶۱	بهبود کیفیت تصمیم‌گیری مدیران	۳/۶۳
۱۵	تقویت انگیزه برای عملکرد بهتر	مدیریت زمان	۳/۵۶	تقویت انگیزه برای عملکرد بهتر	۳/۶
۱۶	افزایش در نوآوری فرایندها	افزایش در نوآوری فرایندها	۳/۲۸	افزایش در نوآوری فرایندها	۳/۲۷
۱۷	افزایش رفاه عمومی و رضایت	افزایش رفاه عمومی و رضایت	۳/۲۷	افزایش رفاه عمومی و رضایت	۳/۱۶
۱۸	۱	افزایش شکاف طبقاتی			۳/۷۸
۱۹	۲	عدم رشد خلاقیت در بخش عمومی			۳/۷۸
۲۰	۳	افزایش فساد مالی و عملیاتی			۳/۵۱
۲۱	۴	خدشه دار شدن نقش توزیعی عدالت			۳/۳۹
۲۲	۵	تناقض در معیارهای ارزیابی عملکرد			۳/۳۶
۲۳	۶	عدم توجه به معیارهای اجتماعی			۳/۱۸

از آنجا که اصلاحات مدیریت مالی نوین از جمله تغییر سیستم حسابداری به‌سوی تعهدی و به تبع آن تغییر نظام گزارشگری مالی، تغییر سیستم بودجه‌ریزی به‌سوی نظام مبتنی بر عملکرد و همچنین گسترش حسابرسی بر مبنای عملکرد و تداوم خصوصی‌سازی در داخل کشور در حال انجام است، شاخص‌هایی همچون واقع‌بینانه‌تر شدن صورت‌های مالی، یکپارچگی سیستم‌های اطلاعاتی و سهولت تصمیم‌گیری اعتباردهندگان در حوزه پیامدهای مربوط به شفافیت، ارائه گزارش‌های عملکردی برای ارزیابی اهداف بودجه و ارزیابی توان ایفای تعهدات دولت در باب توان پاسخ‌گویی و شاخص‌هایی همچون بهبود مدیریت در تخصیص منابع، تحصیل اقتصادی‌تر منابع بودجه‌ای در باب بهره‌وری و همچنین در حوزه کیفیت، بهبود در ارائه خدمات عمومی، مدیریت زمان و افزایش کیفیت تصمیم‌گیری مدیریت قابل انتظار است. همچنین در حوزه چالش‌ها نیز با توجه به خروجی آزمون علامت مشخص شد که اگر اصلاحات مدیریت مالی نوین بدون در نظر گرفتن ماهیت بخش عمومی اجرا شود می‌تواند پیامدهایی همچون افزایش شکاف طبقاتی، عدم رشد خلاقیت در بخش عمومی و افزایش فساد مالی و عملیاتی را در بر داشته باشد. اولویت سایر شاخص‌ها نیز به تفصیل در جدول ۵ نشان داده شده است.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

تمکز این پژوهش بر اصلاحات مدیریت مالی عمومی نوین بوده و هدف اصلی آن، بررسی پیامدهای به کارگیری رویکرد مدیریت مالی نوین در بخش عمومی کشور از دیدگاه متخصصان این رشته است. اصلاحات مدیریت مالی عمومی نوین شامل تغییر در سیستم حسابداری و نظام گزارشگری مالی، تغییر سیستم بودجه‌ریزی به‌سوی نظام مبتنی بر عملکرد و تغییر سیستم حسابرسی و کنترل داخلی بر مبنای عملکرد بخش عمومی است. پس از تحلیل آزمون‌های انجام‌شده، یافته‌ها نشان می‌دهد که اگر اصلاحات رویکرد مدیریت مالی عمومی نوین به صورت متعادل و متناسب با زیرساخت‌های بخش عمومی کشور به کار بسته شود، پیامدهای مطلوبی همچون ارتقای شفافیت (از جمله شاخص‌های واقع‌بینانه‌تر شدن صورت‌های مالی، یکپارچگی سیستم‌های اطلاعاتی و سهولت تصمیم‌گیری اعتباردهندگان در فرصت‌های سرمایه‌گذاری)، ارتقای توان پاسخ‌گویی (از جمله ارائه گزارش‌هایی در باب عملکرد، گزارش‌های ارزیابی توان ایفای تعهدات دولت و دستیابی به اهداف بودجه)، بهبود بهره‌وری (بهبود در مدیریت تخصیص منابع بودجه‌ای، دقت در اندازه‌گیری بهای تمام‌شده خدمات و تحصیل اقتصادی‌تر منابع بودجه‌ای)، ارتقای کیفیت (بهبود در ارائه خدمات عمومی، مدیریت زمان و بهبود کیفیت تصمیم‌گیری مدیران) و ارتقای سیستم ارزیابی و نظارت را در پی خواهد داشت که به افزایش رضایتمندی شهروندان از حاکمیت منجر خواهد شد. اما در صورت اجرای افراطی، بدون در نظر گرفتن ماهیت بخش عمومی، پیامدهای نامطلوبی از جمله تعارض در معیارهای عملکرد، شکاف طبقاتی، خدشه‌دار شدن نقش توزیعی و عدالت اجتماعی و فساد مالی و عملیاتی را در پی خواهد داشت.

در زمینه مدیریت مالی عمومی نوین پژوهش‌های زیادی در داخل کشور انجام نشده و ممکن است شناخت ناکافی پاسخ‌دهندگان از موضوع پژوهش در تکمیل پرسشنامه، تعمیم نتایج را با محدودیت مواجه کند.

این پژوهش به صورت کلی و منسجم به بررسی اصلاحات مدیریت مالی نوین و پیامدهای حاصل از اجرای آن پرداخت. اما پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی در رابطه با هر یک از حوزه‌های اصلاحات به صورت مجزا مطالعه شود. همچنین پیشنهاد می‌شود الزامات پیاده‌سازی اصلاحات مدیریت مالی نوین در بخش عمومی کشور بررسی شود تا بسترها آن برای اجرای مطلوب شناخته شود. علاوه بر این پیشنهاد می‌شود مدیران بخش عمومی با بهره‌گیری از پیامدهای مطلوب و نامطلوب شناسایی شده در پژوهش حاضر و سایر پژوهش‌ها و تجارت سایر کشورها در این حوزه، اجرای اصلاحات مدیریت مالی عمومی نوین را با موفقیت همراه کنند.

منابع

- الوانی، مهدی (۱۳۸۳). نارسایی‌های ارزیابی عملکرد در مدیریت نتیجه‌گرا. *فصلنامه مطالعات مدیریت بهبود و تحول*، ۱۱(۴۳)، ۳-۱۳.
- باباجانی، جعفر (۱۳۸۲). مسئولیت پاسخ‌گویی و تحولات حسابداری دولتی موضوع بیانیه ۳۴ (GASB). *پژوهشنامه علوم انسانی و جامعی*، ۳(۸)، ۳۵-۶۱.
- باباجانی، جعفر (۱۳۹۰). بررسی تطبیقی فراز و فرود ایفا و ارزیابی مسئولیت پاسخ‌گویی مالی از طریق گزارشگری مالی دولتی در سده گذشته، *مجله دانش حسابرسی*، ۱۱(۴۳)، ۳۷-۷۲.
- پوراحمدی، معین؛ مختاریان‌پور، مجید؛ حستقلی‌پور یاسوری، طهمورث (۱۳۹۷). آسیب‌شناسی اجرای خطمشی‌ها خصوصی‌سازی در ایران. *مدیریت دولتی*، ۱۰(۳)، ۳۳۲-۳۵۶.
- خرمی، قاسم (۱۳۹۵). بررسی تأثیر حسابرسی عملیاتی بر بودجه‌ریزی عملیاتی. *فصلنامه پژوهش‌های جدید در مدیریت و حسابداری*، ۲(۶)، ۱۷۹-۱۹۱.
- دانایی فرد، حسن (۱۳۹۵). *چالش‌های مدیریت دولتی در ایران*. (چاپ دهم). تهران: انتشارات سمت.
- رحمان سرشت، حسین؛ موسوی‌کاشی زهره (۱۳۹۴). مدلی برای سنجش اثربخشی خدمات عمومی (آزمونی در بیمارستان‌های دولتی)، *مجله چشم‌انداز مدیریت دولتی*، ۲۴، ۵۹-۷۶.
- رضازاده، جواد (۱۳۸۳). *حسابرسی عملیاتی*: یک ضرورت ملی. هشتمین همایش سراسری حسابداری ایران، مشهد.
- سالارزهی، حبیب‌الله؛ ابراهیم‌پور، حبیب (۱۳۹۱). بررسی سیر تحول در پارادایم‌های مدیریت دولتی، از پارادایم مدیریت دولتی سنتی تا پارادایم حکمرانی خوب. *مدیریت دولتی*، ۹(۴)، ۴۳-۶۲.
- طرقی ابوالحسنی، علیرضا؛ ابوالحسنی، صابر (۱۳۹۵). مدیریت مالی نوین از منظر سیستم حسابداری تعهدی در بخش عمومی. *نخستین همایش ملی علوم اسلامی حقوق و مدیریت*.
- عادل، آذر؛ امیرخانی، طبیه (۱۳۹۱). بودجه‌ریزی عمومی: نهادهای بودجه‌ریزی و بودجه محلی. تهران: انتشارات سمت، ص.ص. ۷۰-۱۰۷-۲۲۷.
- کردستانی، غلامرضا؛ معنوی مقدم، امیرهادی (۱۳۹۶). بررسی مدیریت مالی نوین بخش عمومی، گذشته، حال و آینده. *مطالعات حسابداری و حسابرسی*، ۶(۲۳)، ۱۷-۳۰.
- کردستانی، غلامرضا؛ نصیری، محمود (۱۳۸۸). کارایی گزارشگری مالی و ارتقای سطح مسئولیت پاسخ‌گویی در بخش عمومی. *محله حسابدار*، ۲۵(۲۰۸ و ۲۰۹)، ۵۸-۶۵.

کمیته حسابرسی عملیاتی (۱۳۸۰)، سازمان مصوبات کمیته حسابرسی عملیاتی: آشنایی با حسابرسی عملیاتی، شماره ۱۰. محمدی‌پور، رحمت‌الله؛ احمدی، زهرا (۱۳۹۲)، بررسی نقش حسابداری تعهدی در پیاده‌سازی بودجه‌ربزی عملیاتی و جایگاه حسابرسی عملیاتی، مجله حسابرس، ۵۷-۱۰۶-۱۱۵.

References

- Alkaraan, F. (2018). Public financial management reform: an ongoing journey towards good governance. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, 16(4), 585-609.
- Alvani, M. (2004). Failure of performance evaluation in results-oriented management. *Quarterly Journal of Management Studies in Development and Evolution*, 11(43), 3-13. (in Persian)
- Adel, A. & Amirkhani, T. (2012). *Public Budgeting: Budgeting and Local Budgetary Institutions*. Tehran: SAMT Publication, PP. 107-227. (in Persian)
- Babajani, J. (2003). Responsibility and Accountability of Governmental Accounting, No. 34 (GASB). *Journal of Humanities and Social Sciences*, 3(8), 35-61. (in Persian)
- Babajani, J. (2011). A comparative review of the ups and downs, and the assessment of Financial accountability through government financial reporting in the past century. *Journal of Audit Science*, 11(44), 37-72. (in Persian)
- Baltaci, M. & Yilmaz, S. (2006). *Keeping an Eye on Sub-national Governments: Internal Control and Audit at Local Levels*. WBI working paper series. Washington, DC: World Bank, PP. 1-29.
- Barton, A. (2009), The use and abuse of accounting in the public sector financial management reform program in Australia. *Journal of accounting, finance and business studies*, 45(2), 221-248.
- Choi, J.H. (2018). Accrual Accounting and Resource Allocation: A General Equilibrium Analysis. *17th Annual Carnegie Mellon Accounting Mini Conference and Junior Accounting Theory Conference for helpful comments*, pp 70.
- Clark, C. & Menifield, C. E. & Stewart, L. M. (2017). Policy Diffusion and Performance-based Budgeting. *International Journal of Public Administration*, 41(7), 528-534.
- Danaiee fard, H. (2017). *Challenges of Governmental management in Iran*. (10 ed). Tehran: SAMT Publishers. (in Persian)
- Dittenhofer, M. (2001). Performance auditing in governments. *Managerial Auditing journal*, 16(8), 438-442.
- Garcia-Sanchez, I.M. & Beatriz-Cuadrado, B. (2016). New Public Financial Management. *Springer International Publishing Switzerland*, 1-18. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-319-31816-5_2323-1.
- Hope, K.R. (2001). The new public management: context and practice in Africa. *International Public Management Journal*, 4(2), 119-134.
- Hughes, J. (2007). *Local government internal controls to ensure efficiency and integrity (chapter 5 of book)*. Local public financial management (public sector governance and accountability service , Washington, The World Bank, 160-179.
- Kordestan, Gh. & Nasiri, M. (2009). Efficiency of financial reporting and Promotion of accountability in the public sector. *Journal of Accounting*, 25(208-209), 58-65. (in Persian)

- Kordestani, Gh. & Manavi Moghaddam, A.H. (2017). Reviewing the New Public Financial Management, Past, Present and Future. *Accounting and Auditing Studies*, 23, 17-30. (in Persian)
- Khorrami, Q. (2016). Investigating the impact of Operational Audit on Operational budgeting. *Quarterly Journal of New Research in Management and Accounting*, 6(23), 17-30. (in Persian)
- Larbi, A.G. (1999). The New Public Management Approach and Crisis States. *UNRISD Discussion paper*, 112, 1-37.
- Matthew, A. & McNaught, T. & Samji, S. (2018). Opening Adaptation windows On to Public Financial Management Reform Gaps in Mozambique, *CID Faculty Working Paper*. PP. 341.
- Mohammadipour, R., & Ahmadi, Z. (2013). Investigating the Role of Accrual Accounting in Implementing Operational Budgeting and role of operational auditing. *Auditorium Journal*, 67, 106-115. (in Persian)
- Nyamita M. O., Dorasamy, N. & Garbharran, H.L. (2015). A review of public sector financial management reforms: an international perspective. *Public and Municipal Finance*, 4(2), 25-37.
- Poorahmadi, M., Mokhtarianpour, M., & Hassan Gholipour, T. (2018). Pathology of the Implementation of Privatization Policies in Iran. *Journal of Public Administration*, 10(3), 333-356. (in Persian)
- Parker, L. D. & Jacobs, K. & Schmitz, J. (2019). New public management and the rise Of public sector performance audit: Evidence from the Australian case. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 32(1), 280-306.Rahman Seresht, H. & Mosavikashi, Z. (2014). A Model for Measuring the Effectiveness Of Public Services (A Test in Public Hospitals). *Journal of Public Administration Outlook*, 24, 59-76. (in Persian)
- Rezazadeh, J. (2004). Operational Auditing: A Necessity of Nationality. *at the 8th Iranian Accounting Conference*, Mashhad. (in Persian)
- Salarzehi, H., Ebrahimpour, H. (2013). Paradigms of Public Administration: From Traditional Public Administration to Good Governance. *Journal of Public management of Tehran University*, 4(9), 43-62. (in Persian)
- Tabrizi, J. S., Hagh Goshayie E., Doshmangir, L., & Yousefi, M. (2018). New public management in Iran's health complex: a management framework for Primary health care system. *primary health care research and development*, 19(3), 264-276.
- Torghi Abolhasani, A. & Abolhasani, S. (2015). Modern financial management from The Perspective of the accrual accounting system in the public sector. *The first National Conference on Islamic law and management*. (in Persian)
- Wynne, A. (2003). Do Private Sector Financial Statements provide a suitable model for public Sector Accounts? Paper presented at the European group of public Administration. *Oeiras Portugal Conference "public Law and Modernizing the state*, PP. 6-25.
- Yapa, P.W.S., Ukwatte, S.L. (2015). *The new public financial management (NPFM) and accrual accounting in Sri Lanka*. In (ed), the public sector accounting, accountability auditing in emerging economics, *research in accounting in emerging economics*, Emerald Group publishing limited, 50, 7-50.